



شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه الزهرا (سلام الله عليها) شهرستان مینودشت

مسابقات رشد ۷

عنوان:

**نقش تربیتی و اخلاقی نماز در نهادینه شدن رفتارهای دینی در بین
جوانان**

استاد راهنما:

سرکار خانم زینب نوری مقدم

گردآورندگان:

معصومه نوری، سلیمه زارعی، لیلا فرامرزی، خدیجه تیموری

آذر ۹۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به:

خداوند رحمان و رحیم و بی‌انتها و به پیشگاه یگانه منجی دوران، حضرت مهدی موعود (عج) و تمام شهدای
در راه حق و به نعمت گرانبهای زندگی، پدر و مادر که چراغ راه هدایتم در تمام مراحل زندگی هستند.

تقدیم و تشکر:

از تمام کسانی که در تهیه این پژوهش ما را یاری رساندند، از جمله استادان گرامی خانم نوری مقدم و بالخصوص از خانواده محترم که در تمام مراحل پشتیبانی می کردند، کمال قدردانی و تشکر فراوان دارم.

چکیده:

پژوهش حاضر با عنوان آثار تربیتی و اخلاقی نماز در جوانان، با هدف تبیین و تأثیر تربیتی و اخلاقی نماز در جوان به روش کتابخانه‌ای و با ابزار فیش‌برداری تهیه شده است. و خانواده عوامل مؤثر در تربیت از جمله مباحثی است که درآموزه‌های دینی مورد توجه جدی قرار گرفته است. یکی از عوامل مهم که کودک و نوجوان را در راستای مهم دین هدایت می‌نماید آموختن به موقع و صحیح خواندن نماز از سوی والدین به کودکان و نوجوانان می‌باشد.

در این تحقیق به مفهوم و چگونگی نماز پرداخته شده و در فصل‌های بعدی به آثار تربیتی نماز و نقش نماز بر شخصیت جوانان پرداخته شده است و در کنار همه اینها نقش والدین اهمیت ویژه‌ای برای تربیت جوانان و نوجوانان دارد که در این تحقیق درباره آن بررسی شده است.

واژگان کلیدی:

نماز، تربیت، اخلاق، جوان.

- بهجت پور، رضایی، کلانتری، نصیری، عبدالکریم، محمدعلی، ابراهیم، علی، تفسیر موضوعی قرآن کریم، قم، نشر معارف، ۱۳۸۹.
- بهرام پور، ابولفضل، ستونخیمه، تهران، مدرسه، ۱۳۷۷.
- _____، نسیم حیات تفسیر قرآن کریم جزا، موسسه انتشارات هجرت، سیزدهم، تابستان، ۱۳۸۵.
- بهشتی، محمود، معارف زندگی، قم، اول، ۱۳۸۱.
- تقوی، سیدرضا، رسالت و جایگاه نماز جمعه، موسسه فرهنگی نورالئمه (ص) بهسفا رشنش نخیل، سوم، ۱۳۷۸.
- جرجانی، تفسیر، ص ۷۹، جلد ۱. بی جا، بی تا.
- جمعیاز نویسندگان، خانواده نماز، تهران، چاپ سوم، ۱۳۸۰.
- جواد یاملی، عبدالله، حکمت عبادات جواد یاملی؛ نشر اسراء ۱۳۷۸.
- حجازی، علاالدین، فرهنگ نماز، بی جا، قائم، ۱۳۲۵.
- حسن زاده، علی، دختر آنا سمان، ناشر سنبله، دوم،
- ۱۳۸۷، ص ۳۱؛ هادی، میراشرقی، احکام آموزشی، انتشارات لاهیجی، قم، سیزدهم، ۱۳۹۰.
- حیدرینراقی، علیمحمد، گفتار نراقی، قم، چاپ دوم، تابستان ۱۳۸۷.
- خلیلی، مصطفی، نقش نماز در شخصیت جوانان، نشر قمزائر، چاپ چهارم زمستان ۱۳۸۶.
- داودی، خان بهشتی، نشر مؤسسه فرهنگی انتشارات استاد اقامه نماز، چاپ چهارم تابستان ۱۳۹۶.
- دوانی، علی، راز نماز در نهج البلاغه، نشر مطهر، بهار، ۱۳۷۴.

- دوستی دیلمی، محمد رضا، نردبام آسمان، گرگان: انتشارات نوروزی، چاپ اول، ۱۳۹۴.
- دوغان، محمد زکی، آثار تربیتی نماز و راه های گرایش به ستاد اقامه نماز، ۱۳۸۸، ص ۶۲.
- _____، آثار تربیتی نماز و راه های ایجاد گرایش به نماز بر جوانان، نشر ستاد اقامه نماز، ۱۳۸۸، بی جا.
- دیلمی، حسین، نکته های نورانی، نشر ستاد اقامه نماز، ص ۱۸، چاپ اول، بهار ۱۳۷۷.
- رجالیته رانی، علیرضا، نماز در نهج البلاغه، نشر انتشارات اتحاد مالرضا (ع)، چاپ سوم، تابستان، چاپ سوم.
- _____، نماز در نهج البلاغه، نشر انتشارات اتحاد مالرضا (ع)، چاپ سوم، تابستان ۱۳۹۱.
- رحیمی، علیرضا، نماز زیبا ترین پرستش، نشر باغ دانش، دوم، ۱۳۷۷.
- رضوان طلب، محمد رضا، پرستش آگاهانه، تهران، ستاد اقامه نماز، چاپ پنجم، ۱۳۸۱.
- سادات، محمد علی، اخلاق اسلامی، نشر لیلی، اول، ۱۳۷۹.
- سبحانی، رضایی، جعفر، محمد، اندیشه های اسلامی ۱، نشر دفتر معارف، بی تا.
- سرلک، علی، جوانان می خواهند بدانند، مشعل هدایت، سوم، ۱۳۹۰.
- سید علوی، نماز در قرآن، نشر تهران، نشر مطهر، چاپ اول، بهار ۱۳۷۷.
- شهبازی، حسین، نماز چهره هدین، مهر دلدار، انتشارات جواد الائم، اول، ۱۳۸۲.
- شهمرادی، بیژن، ضیافت عشق، نشر ستاد اقامه نماز، چاپ اول، تابستان ۱۳۷۹.
- شیروانی، علی، درآمدی بر فلسفه اخلاق، نشر پژوهش معناگر، اول، ۱۳۸۵.
- _____، اسرار نماز، انتشارات دار الفکر، قدس، قم، دوم، تابستان، ۱۳۸۵.

- صدرالسادات زفولی، سید کاظم، اهمیت نماز و وجوب آن، تهران، کتابخانه صدر، ۱۳۷۸.
- طبرسی، مجمع‌البیان در تفسیر قرآن، ۱۶ جلدی، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۸۰.
- فاضل، محمد، لنگرانی، جوانی، آداب و اسرار نماز، قم، نشر مرکز فقهیائمه اطهار (ع)، ۱۳۹۲.
- فلاحت‌زاده، محمدحسین، آموز شا حکام به ویژگی‌ها دختران، نشر الهادی، سیزدهم، ۱۳۷۷.
- قرائتی، محسن، نماز عشق حسین (علیه‌السلام)، تهران، نشر ستاد اقامه نماز، ۱۳۸۹.
- _____، پرویز اسرار نماز، تهران، مرکز فرهنگی درس‌های یاز قرآن، ۱۳۷۵.
- _____، یکصد و چهاردهنکته در باره نماز، نشر مرکز چاپ و سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۱.
- کاردان، علیمحمد، فلسفه تعلیم و تربیت، تهران سازمان مطالعات و تحقیقات علوم انسانی، ج ۱، هفتم، ۱۳۸۴.
- کلباسی، مجتبی، یکصد و ده پرسش و پاسخ در باره نماز، نشر تهران ستاد اقامه نماز، ۱۳۸۷.
- کهراریان، ظریفه، معنا شناسی قلب در قرآن، قم: نشر هاجر، چاپ سوم ۱۳۹۴.
- مؤسسه مطالعات ایمان و انتظار، سال‌نامه مخمینی (ره)، مشهد بارش، ۱۳۸۱.
- محمد، وحیدی، فلسفه و اسرار احکام، قدس، اول، ۱۳۸۳.
- محمدی، حمید، مفردات قرآن، مرکز نشر هاجر، سیزدهم، بهار، ۹۶، ۱۳۸۷.
- محمدی، محسن، از نماز گزار تا انس با قرآن، نشر قم، تهران مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما، ۱۳۸۳.
- مرکز تحقیقات اسلامی سپاه، انسان شناسی، ۱۳۷۸، قم نشر یاقوت.
- مصباح‌یزدی، محمد تقی، آیین پرواز، نشر مرکز انتشارات مؤسسه آموزش و پژوهش‌های اسلامی، بهار ۱۳۸۶.

- مطهری، مرتضی، آشنایی با قرآن، تهران، صدرا، چاپ سیزدهم، ۱۳۷۷.
- _____، سیر در نهج البلاغه، قم، صدرا، ۱۳۵۴.
- _____، فلسفه اخلاق، انتشارات صدرا، ۱۳۸۸.
- _____، یادداشت‌های استاد مطهری، تهران، نشر صدرا، سوم، ج ۷، ۱۳۷۸.
- معین، محمد، فرهنگ فارسی، انتشارات ثامن، دوم، ج ۴، ۱۳۸۶.
- _____، فرهنگ معین فارسی، انتشارات امیرکبیر، ج ۲، ۱۳۸۸.
- مکتبقرآن، فلسفه و حکمت نماز و روزه، خیابان انقلاب.
- موسوی، حسن، عنوان نماز چیست و جرایبی، قم، نشر معارف، ۱۳۹۰.
- نوریشهرضایی، رحمت‌الله، دیدار با محبوب، قم، ۱۳۸۰.
- نهاوندی، محم فریه، رموز نماز، مشهد ۱۳۳۱.
- وحیدی،
- محمد، احکام و حنماز، نشر قم، موسسه بوستان کتاب، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ص ۱۹۵، چاپ سوم، ۱۳۸۶
- _____، دانستنی‌های لازم نماز سراسر کشور، چاپاول، ۱۳۸۴.
- هاشمی نژاد، حسین، نماز نیاز عاشقان، تهران: نشر سبحان، چاپ دوم، ۱۳۷۲.

۲- منابع عربی

- حر عامل، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، ج ۴.

- _____ ، محمد بن حسن، تفصیلوسایلالشیعیهالیمسائلالشریعه، قم، ذویالقربی، ج ۵، ۱۳۸۷، باب ۱۶.

- طباطبائی، محسن، تفسیرالمیزان، بنیاد فکری علامه، بی تا، بی جا، ج ۱۶.

- مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ۱۱۰ جلدی، تهران، مکتبها الاسلامیه، بی تا.

- مکارمشیرازی، ناصر و دیگران، تفسیر نمونه، دار لکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۶۲، ج ۱۶.